

POLSKA

NIEMCY

EUROPA

**EUROPA ŚRODKOWA
I POŁUDNIOWO-WSCHODNIA**

**Kryzys tożsamości w Europie
Środkowej**

**Polska świadomość polityczna
Państwo – wolność i przemoc**

Traktaty Węgier z sąsiadami

**Jugosławia w poszukiwaniu
tożsamości**

**Bośnia między Wschodem
a Zachodem**

Rumunia – akces do CEFTA

Struktura federalna Austrii

Rozszerzenie NATO na Wschód

*

**Prawo narodów do samostanowienia
– dyskusja**

1997

4

(285)

Przebieg Zachodni PL ISSN 0033-2437

*Czasopismo
Instytutu
Zachodniego
w Poznaniu*

**PRZEBIEG
ZACHODNI**

Instytut Zachodni

PRZEGLĄD ZACHODNI

KWARTALNIK

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

<i>Anna Wolff-Powęska</i> , Kryzys tożsamości w krajach Europy Środkowej w okresie transformacji	3
<i>Jerzy Szacki</i> , Indywidualizm i kolektywizm w polskiej świadomości politycznej . . .	15
<i>Bohdan Czarnocki</i> , Dylemat państwa – wolność i przemoc	23
<i>Géza Jeszenszky</i> , Traktaty Węgier z sąsiednimi państwami a kwestia mniejszości narodowych	47
<i>Nina Dobrković</i> , Jugosławia w poszukiwaniu tożsamości: próba zerwania z przeszłością .	57
<i>Valeria Heuberger</i> , Bośnia między Wschodem a Zachodem	69
<i>Marian Szczepaniak</i> , Rumunia – przebudowa ustroju politycznego i gospodarki. Akces do CEFTA	77
<i>Jan Barcz</i> , Struktura federalna Austrii a jej członkostwo w Unii Europejskiej . . .	107
<i>Jochen Franzke</i> , Rozszerzenie NATO na Wschód	129

POLEMIKI I DYSKUSJE

Prawo narodów do samostanowienia

<i>Jörg Fisch</i> , Prawo do samostanowienia – opium dla narodów	141
Lech Janicki , Samostanowienie państw i samostanowienie narodów	150
<i>Tomasz Schramm</i> , Kilka uwag o prawie do samostanowienia	152
<i>Eberhard Schulz</i> , Czyste wino zamiast opium dla narodów?	156
<i>Tadeusz S. Wróblewski</i> , Naród i państwo w dzisiejszej Europie Wschodniej i Południowo-Wschodniej	165

OCENY I OMÓWIENIA

Interesy bezpieczeństwa w Europie: Polska–Rosja–Niemcy. Materiały z konferencji – Poznań 9-10 kwietnia 1996. Pod red. Jadwigi Kiwerskiej (omów. <i>J. Solak</i>) . .	171
<i>Janusz Stefanowicz</i> , Ład międzynarodowy. Doświadczenie i przyszłość (omów. <i>M. Stolarczyk</i>)	173
<i>Harald Biermann</i> , John F. Kennedy und der Kalte Krieg. Die Außenpolitik der USA und die Grenzen der Glaubwürdigkeit (omów. <i>S. Żerka</i>)	176
<i>Erhard Busek</i> , Mitteleuropa. Eine Spurensicherung (omów. <i>J. Barcz</i>)	178
<i>Stefan Kisielewski</i> , Dzienniki (omów. <i>N. Jackowska</i>)	181
<i>Alexander Ritter</i> (Hrsg.), Südtirol. Ostbelgien. Nordschleswig. Modelle und Orientierung für die deutsche Minderheit in Polen? Referate und Dokumente (omów. <i>T. S. Wróblewski</i>)	185
<i>John J. Kulczycki</i> , The Foreign Workers and the German Labor Movement. Xenophobia and Solidarity in the Coal Fields of the Ruhr, 1871-1914 (omów. <i>K. A. Makowski</i>) .	187

Christofer Lenz, Ein einheitliches Verfahren für die Wahl des europäischen Parlaments. Unverwirklichte Vorgabe der Gemeinschaftsverträge; Martin Westlake, The Commission and the Parliament – Partners and Rivals in the European Policy-making Process (omów. <i>A. Graś</i>)	192
Jürgen Thorwald, Iluzja. Żołnierze radzieccy w armii Hitlera (omów. <i>A. Furier</i>)	195
Lech Ludorowski, Antypruska publicystyka Henryka Sienkiewicza (omów. <i>M. Kosman</i>)	201
Aleksander Klugman, Polonica w Ziemi Świętej (omów. <i>J. Knopek</i>)	203

Z KRONIKI NAUKOWEJ

<i>Jerzy Kozeński</i> , Jubileusz 90-lecia urodzin Profesora Henryka Batowskiego	209
<i>Radosław Grodzki</i> , Ukraina – Polska, wczoraj – dziś – jutro (Lublin 22-24 czerwca 1997 roku)	213
<i>Andrzej Sakson</i> , IX Forum Polsko-Niemieckie (Bonn 13-15 kwietnia 1997 roku)	218
<i>Andrzej Furier</i> , Polska diaspora na Wschodzie – międzynarodowa konferencja naukowa w Łodzi	220
<i>Maciej Herman</i> , Kraje Europy Środkowo- i Południowo-Wschodniej w poszukiwaniu nowej tożsamości	224
<i>Magdalena Nowak</i> , Na rozstajach dróg: Gdańsk między Niemcami a Polską 1920-1939	229
<i>Małgorzata Kubicka</i> , Polska i jej sąsiedzi w latach dziewięćdziesiątych. Polityczne i ekonomiczne aspekty współpracy i integracji	231

NEKROLOGI

Gwidon Rysiak 1935-1996 (<i>Marian Banach, Zofia Szafrńska</i>)	237
---	-----

RADA REDAKCYJNA

Jan Barcz, Lech Janicki, Jerzy Kozeński, Andrzej Kwilecki, Gerard Labuda, Czesław Łuczak, Henryk Olszewski, Hubert Orłowski, Tomasz Schramm, Tomasz Szarota, Lech Trzeciakowski, Wacław Wilczyński, Marian Wojciechowski, Anna Wolff-Powęska (przewodnicząca), Tadeusz Seweryn Wróblewski

KOLEGIUM REDAKCYJNE

Redaktor naczelny: Hanka Dmochowska
 Członkowie: Piotr Kalka, Bogdan Koszel, Stanisław Lisecki
 Sekretarz redakcji: Romualda Zwierzycka

Redaktor: Ewa Kozłowska

Wydanie publikacji dofinansowane przez Komitet Badań Naukowych

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji tekstów

WYDAWCA: INSTYTUT ZACHODNI, INSTYTUT NAUKOWO-BADAWCZY
 POZNAŃ, STARY RYNEK 78/79

Nakład 600 egz. Objętość ark. wyd. 20,5, ark. druk. 15,75. Papier druk. sat. kl. III, 80 g, 70 × 100.
 Oddano do składu w grudniu 1997 r. Podpisano do druku w marcu 1998 r. Druk ukończono w marcu 1998 r. Zam. nr 260/141

POZNAŃSKA Drukarnia Naukowa – Poznań, ul. Heweliusza 40

INDEKS 37135

INHALT

- Anna Wolff-Powęska*, Identitätskrise in den Ländern Mitteleuropas in der Transformationsphase
Jerzy Szacki, Individualismus und Kollektivismus im polnischen politischen Bewußtsein
Bohdan Czarnocki, Staat – Freiheit und Gewalt
Geza Jeszenszky, Ungarns Verträge mit den Nachbarstaaten und die Minderheitenfrage
Nina Dobrković, Jugoslawien auf der Suche nach einer Identität: Versuch mit der Vergangenheit abzubrechen
Valeria Heuberger, Bosnien zwischen Orient und Okzident
Marian Szczepaniak, Rumänien – die Umwandlung der Wirtschaft und des politischen Systems. Beitritt der CEFTA
Jan Barcz, Bundesstaatlichkeit Österreichs und seine Mitgliedschaft in der Europäischen Union
Jochen Franzke, Osterweiterung der NATO oder Westbindung der Mitteleuropäer

- Jörg Fisch*, Selbstbestimmungsrecht – Opium für die Völker
Lech Janicki, Selbstbestimmung der Staaten und Selbstbestimmung der Völker
Tomasz Schramm, Einige Bemerkungen über Selbstbestimmungsrecht
Eberhard Schulz, Reiner Wein oder Opium für das Volk?
Tadeusz S. Wróblewski, Volk und Staat im heutigen Ost- und Südosteuropa

CONTENTS

- Anna Wolff-Powęska*, The Crisis of Identity in the Countries of Central Europe in the Time of Transformation
Jerzy Szacki, Individualism and Collectivism in the Polish Political Consciousness
Bohdan Czarnocki, A State – Liberty and Violence
Geza Jeszenszky, Hungary's Bilateral Treaties with the Neighbours and the Issue of Minorities
Nina Dobrković, Yugoslavia Searching the Identity: an Attempt of Departure from the Past
Valeria Heuberger, Bosnia between East and West
Marian Szczepaniak, Rumania – the Reconstruction of Political System and Economy. Accession to CEFTA
Jan Barcz, The Federal Structure of Austria and the Austrian Membership of European Union
Jochen Franzke, The Enlargement of NATO to the East

- Jörg Fisch*, The Right of Self-Determination – an Opium for the Nations
Lech Janicki, The Self-Determination of States and the Self-Determination of Nations
Tomasz Schramm, Some Remarks on the Right of Self-Determination
Eberhard Schulz, Pure Wine instead of Opium for the Nations
Tadeusz S. Wróblewski, Nation and State in Contemporary East and South-East Europe